

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/165356,Zegnamy-prof-Stanislaw-Salmonowicza.html>
2022-08-09, 18:43

Żegnamy prof. Stanisława Salmonowicza

W wieku 90 lat zmarł wybitny historyk i prawnik, wieloletni nauczyciel akademicki, działacz opozycji antykomunistycznej



Prof. Stanisław
Salmonowicz

Stanisław Antoni Salmonowicz urodził się 9 listopada 1931 w Brześciu nad Bugiem. Studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Przez krótki czas pracował jako sędzia. W 1959 złożył rozprawę doktorską na Uniwersytecie Warszawskim. Następnie podjął pracę jako adiunkt w Katedrze Powszechnej Historii Państwa i Prawa Wydziału Prawa UJ. W 1966 uzyskał habilitację na podstawie rozprawy *Prawo karne oświeconego absolutyzmu*. W tym samym roku rozpoczął pracę na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie kierował Katedrą Państwa i Prawa Polskiego. W latach 1969–1970 pełnił też stanowisko prodziekana Wydziału Prawa i Administracji.

W 1970 r. został nagle odwołany ze stanowiska i aresztowany za swoją działalność opozycyjną. Po czteromiesięcznym pobycie w areszcie śledczym został zwolniony z uczelni. Na UMK powrócił w 1981 i objął stanowisko kierownika Zakładu Dawnego Prawa Niemieckiego, a potem Katedry Historii Prawa Niemieckiego. W latach 1968–1988 był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa. Władze PRL odmawiały mu także prawa do wyjazdu za granicę.

Był jednym z członków Klubu Historycznego przy Zrzeszeniu Kaszubsko-Pomorskim w Toruniu, powstałego w 1987 jako kontynuacja spotkań historycznych, które od 1986 odbywały się w domu Elżbiety Zawackiej ps. „Zo”. Był człowiekiem o ogromnej wiedzy i bardzo szerokich zainteresowaniach. Zajmował się m.in.: dziejami Pomorza, Prus oraz Niemiec, a także najnowszą historią Polski. Był specjalistą w dziedzinie historii prawa i administracji. Napisał ponad tysiąc publikacji, część z nich wydał we współpracy z IPN. Jedną z nich była biografia jego wuja, ppłk. Ludwika Muzyczki – legionisty i członka Komendy Głównej ZWZ-AK.

Od 1972 do 2003 roku Stanisław Salmonowicz był zatrudniony w Instytucie Historii PAN, m.in. jako kierownik Zakładu Historii Pomorza i Krajów Bałtyckich. Przez lata był czynnym członkiem Polskiej Akademii Umiejętności oraz licznych towarzystw naukowych krajowych i

zagranicznych, w tym także komitetów naukowych PAN.

W 2012 roku został odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności, a w 2014 roku odebrał z rąk prezydenta Bronisława Komorowskiego Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski.

Prof. Stanisław Salmonowicz zmarł 24 maja 2022 roku.